
Vastaus valtuustoaloitteeseen, Ylioppilastutkintoon liittyvät koekohtaiset maksut tulevaisuudessa

KVALT 22.04.2024 § 19

Valtuutettu Maire Villo jätti seuraavan valtuustoaloitteen:

”Valtuustoaloite

Ylioppilastutkintoon liittyvät koekohtaiset maksut tulevaisuudessa

Hallitus kertoi tiistaina (16.4.), että se aikoo rajata oppivelvollisten maksuttomat oppimateriaalit sen kalenterivuoden loppuun, jonka kuluessa opiskelija täyttää 18 vuotta.

Toisen asteen ammatillisen koulutuksen ja lukion opiskelijat joutuvat tulevaisuudessa maksamaan itse tarvikkeistaan. Maksullisuus suunnitellaan alkavan syksyllä 2025. Jos toisen asteen koulutuksen suorittaa tavanomaisella aikataululla, tarvikkeet muuttuvat maksullisiksi opintojen kolmantena keväänä. Muutos luo painetta ylioppilaskirjoitusten suorittamiseen entistä aikaisemmin. Taloudellinen kannustin suorittaa lukio kolmessa (tai jopa kahdessa) vuodessa kasvaa ja nykyinen mahdollisuus neljään vuoteen ja muihin yksilöllisiin joustoihin heikkenee. Nuorten tukitoimien tarve voi kasvaa myös muistakin kuin pelkästään opiskeluun liittyvistä syistä. Miten käy niiden oppivelvollisten opiskelijoiden, jotka ovat aloittaneet opintonsa luullen opiskelun olevan ilmaista?

Jos hallituksen kaavailemat muutokset toteutuvat, esitän, että Sastamalan kaupunki maksaa Sastamalassa sijaitsevissa oppilaitoksissa sastamalalaisille toisen asteen opiskelijoille ylioppilastutkintoon liittyvät koekohtaiset maksut, jotta oppilas voi osallistua ylioppilaskokeisiin ja valmistua ylioppilaaksi.

Ylioppilastutkintoon kuuluu vähimmäisvaatimuksena 5 pakollista ainetta. Yhden kokeen hinta on ollut 34 € eli 170€/ kirjoittaja. Maksuttomuus koskisi viiden ensimmäisen aineen ensimmäisiä ylioppilaskirjoituskertoja. Se ei koskisi ylimääräisten aineiden kirjoituksia eikä kirjoitusten uusintoja.

Tämä maksu tukisi opiskelijoita hakeutumaan Sastamalan alueella toimiviin oppilaitoksiin ja olisi kädenojennus ylioppilastutkintoa harkitseville opiskelijoille.

Sastamala 22.4.2024

Maire Villo, valtuutettu”

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää valtuutettu Maire Villon jättämän valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

JORY 13.05.2024 § 47

Valmistelija	hallintojohtaja Tapio Rautava
Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Johtoryhmä käy keskustelun valtuustoaloitteen valmistelusta.
Päätös	Hyväksyttiin. Sivistystoimi valmistelee vastauksen valtuustoaloitteeseen.
Lisätietoja	hallintojohtaja

SIVLTK 30.10.2024 § 104
291/12.00.00/2024

Laajennettu oppivelvollisuus astui voimaan vuonna 2021. Lain mukaan oppivelvollisuus päättyy, kun nuori täyttää 18 vuotta tai kun hän tätä ennen suorittaa toisen asteen tutkinnon (ylioppilastutkinto tai ammatillinen tutkinto). Laajennetun oppivelvollisuuden voimaan astumisen yhteydessä toisen asteen opinnot muuttuivat maksuttomiksi. Ensimmäisen ammatillisen tutkinnon tai lukion oppimäärän ja ylioppilastutkinnon suorittaminen on opiskelijalle maksutonta enintään sen kalenterivuoden loppuun, jona opiskelija täyttää 20 vuotta. Tällä pyritään varmistamaan, että jokainen nuori saisi suoritettua toisen asteen tutkinnon perheen taloudellisesta tilanteesta riippumatta.

Orpon hallitus päätti huhtikuun 2024 kehysriihessä toisen asteen maksuttomuuden loppuvan sinä vuonna, kun nuori täyttää 18 vuotta. Tämä olisi tarkoittanut sitä, että opiskeluun tarvittavat välineet ja materiaalit muuttuisivat maksullisiksi kesken opintojen suorittamisen. Hallituksen päätös herätti hämmennystä opiskelijoiden keskuudessa ja laajaa vastustusta koulutuskentällä.

Opetus- ja kulttuuriministeriö tiedotti 9.8.2024, että hallituksen kehysriihessä päätettyä toisen asteen oppimateriaalien maksuttomuuden rajausta ei toteuteta. Opetus- ja kulttuuriministeriö on tehnyt korvaavasta säästöstä ehdotuksen, joka sisältyy valtiovarainministeriön talousarvioehdotukseen. Hallituksen mukaan maksuttomuuden rajaaminen olisi vahvistanut pitkällä aikavälillä julkista taloutta vuosittain 12 miljoonalla eurolla. Ministeriölle osoitettu säästötavoite pysyy kuitenkin samana, ja vähennykset haetaan ammatillisen koulutuksen strategiarahoituksesta sekä toisen asteen koulutuksen hankerahoituksesta.

Yllä mainituilla perusteilla voidaan todeta, että valtuustoaloitteessa esitetty asia on jo ratkaistu, aloite voidaan siten todeta loppuun käsitellyksi.

Valmistelija kasvatusjohtaja Pekka Kares

Esittelijä	Kasvatusjohtaja
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta antaa 1. edellä annetun selvityksen vastauksenaan Ylioppilastutkintoon liittyvät koekohtaiset maksu tulevaisuudessa -valtuustoaloitteeseen 2. ja samalla toteaa, että valtuustoaloitteessa esitetty asia on jo ratkaistu, jonka perusteella voidaan siten todeta loppuun käsitellyksi.
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.
Lisätietoja	Kasvatusjohtaja Pekka Kares, puh. 040 532 7771